

ТАМІЛА ЯЦЕНКО,

ІРИНА ТРИГУБ

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 6 КЛАС

за чинною модельною навчальною програмою «Українська література. 5–6 класи»

(керівник авторського колективу – Т. О. Яценко)

Усього – 70 год.

На тиждень – 2 год.

Текстуальне вивчення – 66 год.,

із них:

- позакласне читання – 4 год.;
- література рідного краю – 2 год.;
- найцікавіше з літературних новинок – 2 год.;
- розвиток мовлення – 4 год.;
- виразне читання – 4 год.

Узагальнення вивченого – 4 год.

№ з/п	Дата	Група результатів	Зміст навчального матеріалу	Теорія літератури	Мистецький контекст	Позакласне читання
I СЕМЕСТР						
ВСТУП						
1.		ГР-1¹ ГР-4²	Художня література як вид мистецтва. Своєрідність мистецького світосприймання. Художній образ у літературі та інших видах мистецтва. Текстуально вивчені в 5 класі та самостійно прочитані учнями художні твори.	<i>Мистецтво, художня, література, художній образ.</i>	Скульптура – Є. Зигура «Сходи пізнання» (м. Київ), Роман Захарчук, М. Шкраб'юк «Скульптура книги» (м. Коломия Івано-Франківської обл.).	Самостійно прочитані учнями художні твори.
МІФИ ПРАДАВНЬОЇ УКРАЇНИ						
2.		ГР-2³	Міф як найдавніша форма світогляду людини. Міфи про створення світу (космогонічні). «Сокіл-Род» (за С. Плачиндою). Побудова та символіка космогонічних міфів.	<i>Міф, види міфів.</i>	Образотворче мистецтво – ілюстрації до книги «Міфи та легенди давньої України» (художник – В. Войтович); альбом творчості «Світло Пращурів Наших» (художник – В. Крижанівський).	С. Плачинда «Міфи і легенди Давньої України». Дара Корній «Зворотний бік світла». В. Войтович «Міфи та легенди давньої України».
3.		ГР-4	Міфи про створення людини (антропологічні). «Дажбог і Жива» (за С. Плачиндою). Особливості міфів прадавньої України, пов'язаність їх із давніми заняттями людей, із хліборобством. Протистояння добра і зла у		Образотворче мистецтво – В. Крижанівський «Вівтар», «Дажбог», «Бог Род»; скульптура – В. Комісаров «Боги	

¹**ГР 1** – взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.

²**ГР 4** – дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

³**ГР 2** сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) і використання її для збагачення власного досвіду.

			міфах. Їх відмінність від казок і легенд.		Давньої Русі».	
4.		ГР-2	Дара Корній. «Польовик» (із книги «Чарівні істоти українського міфу. Духи природи») Коротко про письменницю та її твори для дітей. Химерний світ чарівних істот праукраїнської міфології. Відображення прадавньої міфології, звичаїв та обрядів українців.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до книги «Чарівні істоти українського міфу. Духи природи» (художниця – А. Канкава).	
5.		ГР-2	Урок позакласного читання.			
6.		ГР-4	Урок розвитку мовлення (усно).			
НАРОДНІ ПІСНІ. КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВІ ПІСНІ						
7.		ГР-1	Народні календарно-обрядові пісні, їх різновиди. Зимові обрядовість українців. Українські колядки й щедрівки, їх зміст і значення. «Нова радість стала», «Щедрик, щедрик, щедрівочка...»	<i>Календарно-обрядові пісні.</i>	Музика – М. Леонтович «Щедрик»; образотворче мистецтво – М. Пимоненко «Колядки», І. Горобчук», «Вертеп», «Різдво», О. Шупляк «Різдвяний дідух», І. Роп'яник «Колядники йдуть», В. Проців «Свята вечеря», «Коляда».	Русальні пісні «Сиділа русалка на білій березі». Жниварські пісні «Там у полі криниченька».
8.		ГР-1	Весняні й літні обрядові пісні. Веснянки. Закликання весни, символічне значення відновлення природи. Народні ігри, що супроводжувались піснями. «Благослови, мати, весну закликати», «Кривий танець».	<i>Рефрен, анафора.</i>	Образотворче мистецтво – К. Трутовський «Одягають вінок», С. Васильківський «Весна в Україні», І. Гончар «Кривий танець», В. Прушковський «Русалки»; музика – Микола	

					Леонтович «Ой гори, ой світи» (з опери «На Русалчин Великдень»).	
9.		ГР-1	Купальські пісні, їх походження, тематика. «А де наше Купайло стояло» Художні особливості календарно-обрядових пісень.			
10.		ГР-2	Урок виразного читання напам'ять.			
МУДРІСТЬ БАЙКИ						
11.		ГР-2	Григорій Сковорода. «Бджола і Шершень». Замальовка життєпису письменника. Повчальний характер і художні особливості байки. Ідея спорідненої праці в ній. Алгоритми образи Бджоли і Шершня.	Байка, гумор, сатира, мораль байки.	Образотворче мистецтво – К. Трохименко «Григорій Сковорода серед народу», О. Заливаха «Григорій Сковорода», ілюстрації до байки «Бджола і шершень» (художниця – А. Сезон); скульптура – І. Кавалерідзе пам'ятники Григорію Сковороді (м. Київ, м. Харків, м. Лохвиця Полтавської обл.).	Є. Гребінка «Лебідь і гуси». Л. Глібов «Вовк і кіт», «Зозуля і півень» Оена Пчілка «Поет», «Дрібненькі грушки». В. Сосюра «Магнат». П. Гришко «Потерпілий кіт». А. Музичук «Рік хвоста». М. Білокопитов «Кря-ко-ко».
12.		ГР-2	Микита Годованець. «Голуб і Лелека». Коротко про письменника. Тема патріотизму в байці. Діалоги персонажів та їх роль у розкритті алегоричного змісту твору.	Алегорія.	Образотворче мистецтво – П. Волик «Оберег», О. Ропяник «Прилетіли	
13.		ГР-2	Урок виразного читання напам'ять.			
14.		ГР-2	Урок позакласного читання.			
15.		ГР-3 ⁴	Урок розвитку мовлення (письмово): створення власної байки.			

⁴ ГР 3 – висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.

ЛІРИЧНІ ПОСЛАННЯ УКРАЇНИ						
16.		ГР-1	Павло Чубинський. Національний гімн України «Ще не вмерла Україна...». Історія створення гімну (славня) як символу держави, розповідь про його автора. Вираження у гімні (славні) патріотизму та прагнення народу до свободи, утвердження справедливості.	<i>Громадянська лірика; гімн (славень).</i>	Музика – М. Вербицький – автор музики Національного Гімну України; архітектура – О. Пергаменщик, пам'ятник П. Чубинському (м. Бориспіль Київської обл.).	О. Кониський, М. Лисенко «Молитва за Україну». Н. Челебіджіхан Національний гімн кримських татар. С. Черкасенко «Дві матері», «Рідний край».
17.		ГР-2	Тарас Шевченко. «І досі сниться: під горою...». Розповідь про останні роки поета на засланні. Візуалізований образ України у вірші. Пейзажні картини українського села.	<i>Ліричний герой.</i>	Образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Автопортрет», «Селянська родина»; В. Орловський «Вечір над річкою»; А. Куїнджі «Вечір на Україні»; Й. Крачковський «Український вечір»; М. Сергіїв «Яблуні в цвіту»; музика – «І досі сниться під горою» (слова – Т. Шевченко, музика – Л. Тельнюк).	Олександр Олесь «Половці і Отрок», «Пісня» (зі збірки «Княжа Україна»). В. Симоненко «Я закоханий палко, без міри». Леонід Полтава «Абетка з історії України: бо корінням у рідній землі». В. Даник «Починаймося з рідної мови».
18.		ГР-2	Іван Франко. «Розвивайся ти, високий дубе...». Розповідь про поетичну творчість Івана Франка, її джерела. Мрії автора про свободу й незалежність України. Символічний зміст вірша, художні особливості, зв'язок із фольклором.		Образотворче мистецтво – О. Шовкуненко «Дубовий гай»; музика – українська народна пісня «Ой, розвивайся та сухий дубе».	
19.		ГР-2	Микола Вороний. «Євшан-зілля». Коротко про письменника.	<i>Ліро-епічний твір;</i>	Образотворче мистецтво – А. Куїнджі «Степ»;	

			Літописна основа поеми. Символ євшану. Краса природи рідного краю. Тема національної пам'яті у творі. Роль слова, пісні, історії в житті людини. Поеднання епічних і ліричних рис у поемі.	<i>ліро-епічна поема; ліричний відступ.</i>	<i>музика</i> – «Євшан зілля» (слова – В. Мельник, музика – Р. Бікеєв).	
20.		ГР-1	Михайло Ткач. «Моя Україна». Коротко про письменника, його пісенну лірику. Символічне втілення образу Батьківщини у пісні «Моя Україна». Мотив патріотизму через єднання людини з рідною природою.	<i>Композиція ліричного твору.</i>	Образотворче мистецтво – О. Шупляк. «До рідних гнізд»; <i>музика</i> – «Моя Україна» (слова – М. Ткач, музика – І. Поклад).	
21.		ГР-2	Дмитро Кремінь. «Літа мої і зими...» (уривок із вірша «Книга Буття чи Батія»). Коротко про письменника. Патріотичні мотиви, спадкоємність поколінь, відображена в рідній мові.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до книги Д. Кремінія «Скіфське золото» (художник – Ю. Гуменний).	
22.		ГР-2	Урок виразного читання напам'ять.			
РІЗДВЯНІ ДИВА						
23.		ГР-2	Михайло Коцюбинський. «Ялинка» (скорочено). Небезпечні пригоди головного героя твору різдвяної ночі. Сенс різдвяного свята та особливості зображення в творі.	<i>Різдвяне оповідання; художня деталь.</i>	Образотворче мистецтво – Г. Зорик «Колядники», А. Ліпатов «Різдво», К. Трутовський «Колядки в Україні»; <i>музика</i> – М. Лисенко, опера-колядка «Різдвяна ніч».	М. Гоголь «Ніч перед Різдвом» (зі збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки»); Олена Пчілка «Сосонка»; Б. Лепкий «Святий вечір» (із книжки «Казка мого життя»); Н. Гуменюк «Роденія або
24.		ГР-4	Соціальні мотиви в творі. Щасливий фінал твору як особливість різдвяного оповідання. Коротко про письменника.			
25.		ГР-2	Богдана Матіяш. «Єва і білосніжна квітка лілії». Характер Єви, її дивовижні здібності. Незвичайні перетворення напередодні Різдва.	<i>Різдвяна казка.</i>	Образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Казки Різдва» (художник-ілюстратор – В. Штанко);	

26.		ГР-4	Тема добра, милосердя та винагороди за них. Ідея різдвяної казки. Коротко про письменницю.		О. Охупкін «Благовіщення», О. Шупляк «Різдвяний дідух»; Ю. Пацан «Ніч на Різдво», «Різдвяний вечір», «Різдвяна ніч», «Різдво в Україні»; музика – М. Лисенко, опера-колядка «Різдвяна ніч»; М. Римський-Корсаков, опера «Ніч перед Різдвом»; анімація – мультфільм «Різдвяна казка» (режисер – А. Трифонов).	подорож за веселку». Б. Матіяш «Казки Різдва». А. Нікуліна «Найбільша снігова пригода».
27.		ГР-2	Олександр Гаврош. «Різдвяна історія ослика Хвостика» (скорочено). Коротко про письменника. Незвичайні пригоди ослика як шлях до мрії. Основні події й дива в різдвяній повісті.	Різдвяна повість-казка.	Образотворче мистецтво — ілюстрації до повісті «Різдвяна історія ослика Хвостика» – художниця-ілюстраторка – С. Сова, С. Гординський. «Різдвяні листівки».	
28.		ГР-4	Характеристика образів повісті-казки. Яскравість і колоритність персонажів. Художні деталі у творі.			
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ						
29.		ГР-1 ГР-2	Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/учительки). Діагностувальна робота за I групою навчальних результатів.		Твори мистецтва рідного краю.	
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК						
30.		ГР-2	Художні твори сучасної української літератури (за вибором учителя/учительки та учнів/учениць).		Твори сучасного українського мистецтва.	

			<i>Діагностувальна робота за II групою навчальних результатів.</i>			
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО						
31.		ГР-3 ГР-4	Узагальнення та систематизація вивченого. <i>Діагностувальна робота за III та IV групами навчальних результатів.</i>	Повторення вивчених у I семестрі		
32.		ГР-3	<i>Підсумковий урок. Презентація творчих проєктів.</i>	теоретико-літературних понять.		

II СЕМЕСТР						
РОМАНТИКА ПРИГОД І ФАНТАСТИКИ						
33.		ГР-2	Леся Воронина. «Таємне товариство боягузів, або засіб від переляку № 9» (скорочено). Коротко про письменницю. Будні сучасних школярів у повісті. Основні події та пригоди.	Пригодницько-фантастична повість.	Образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Таємне товариство боягузів, або засіб від переляку № 9» (художники – В. Штанко, С. Храпов).	І. Ющук «Троє на Місяці». А. Бачинський «Неймовірні пригоди Остапа і Даринки». Г. і Т. Микитчаки «Джмеленя і Володарка злиднів». Ю. Ячейкін «Пригоди капітана Небрехи».
34.		ГР-2	Фантастичне у творі. Тонкий гумор у змалюванні неймовірних перетворень.			
35.		ГР-4	Характери персонажів та засоби їх творення. Головний герой твору Клим Джура, його дорослішання.			
36.		ГР-4	Роль сім'ї у формуванні життєвих переконань людини. Стосунки між різними поколіннями в родині.			
37.		ГР-2	Володимир Арєнєв. «Сапієнси» (скорочено). Зображення у творі буднів Школи зореплавства.	Науково-фантастична повість.	Образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «Сапієнси» (художниця – Л. Квітка).	
38.		ГР-2	Пригоди друзів Сашка Ненарока й Мишка Неборака.			
39.		ГР-4	Проблема дружби й обов'язку. Образи дорослих космонавтів зорельота і вчителів. Мудрість і виваженість вчинків наставників, готовність до самопожертви.			
40.		ГР-1	Науково-фантастичні елементи, яскраві картини майбутнього у повісті. Науковий шлях до розкриття таємниць буття Всесвіту і людини в ньому. Коротко про письменника-фантаста			
41.		ГР-2	Неда Неждана. «Зоряна мандрівка» (скорочено). Неймовірні міжпланетні мандри двох клоунів.	Фантастична драма-казка.	Образотворче мистецтво – О. Шупляк «Чумацький шлях», П. Кандиба	

			Чарівні істоти та роль цих образів у композиції казки-шоу.		«Космос, антигравітація», «Підкорювачі космосу».	
42.		ГР-1	Добро і зло у п'єсі, групування персонажів. Гуманістичні цінності як шлях до гармонії у Всесвіті. Коротко про письменницю.			
43.		ГР-4	<i>Урок розвитку мовлення (усно).</i>			
ПОЕТИЧНЕ БАЧЕННЯ СВІТУ						
44.		ГР-1	Леся Українка. «Тиша морська». Розповідь про письменницю та її подорожі до Криму. Художня майстерність зображення мариністичного пейзажу. Настроєва тональність вірша.		Образотворче мистецтво – В. Пузирков «Леся Українка», І. Айвазовський «Штиль на морі», О. Щербаков «Літній день біля моря», музика – романс «Тиша морська» (слова – Лесі Українки, музика – В. Квасневського).	Я. Щоголів «Косарі». І. Франко «Дрімать села», «Розвивайся лозо, борзо», «Червона калино». Леся Українка «Мрії», «Як дитиною, бувало...».
45.		ГР-1	Микола Вінграновський. «Даленіє вечір в бабиному літі...». Відображення емоційного стану ліричного героя в поезії. Візуальні образи природи та роль словесної палітри кольорів у їх змалюванні.	<i>Віршовий ритм.</i> <i>Віршові стопи – хорей і ямб.</i>	Образотворче мистецтво – В. Коріньок «Бабине літо у Вилковому».	М. Рильський «Дош» («Благодатний, довгожданий...»), «Осінь-маляр із палітрою пишною...».
46.		ГР-2	Ліна Костенко. «Дош полив...». Розкриття в поезії мотиву гармонії людини і природи.		Образотворче мистецтво – О. Щербаков «Осінь у парку», В. Коріньок. «Після дощу»;	І. Калинець «Стежечка», «Блискавка», «Веселка», «Криничка»,
47.		ГР-1	Поетичний звукопис у зображенні пейзажу. Розповідь про письменницю.		музика – романс «Осінній день, осінній день, осінній!» (слова – Л. Костенко, музика –	

					О. Богомолець), пісня «Осінній день» (слова – Л. Костенко, музика – З. Слободян).	«Дим» (зі збірки «Дивосвіт») Г. Чубач «Зустріч з літом», «Трава дитинства». І. Жиленко «Жар-птиця». А. Мойсієнко «Весна», «Випурхнули грози», «Вітер», «Хвиля».
48.		ГР-2	Урок виразного читання напам'ять.			
ДИТИНСТВО ВИДАТНИХ УКРАЇНЦІВ						
49.		ГР-2	Оксана Іваненко «Тарасові шляхи» (Розділ «Чорний шлях»).	Художньо-біографічні твори.	Образотворче мистецтво – Т. Шевченко «Хата батьків у Кирилівці», «Чумаки серед могил»; І. Репін «Українська хата»; І. Айвазовський «Обоз чумаків», «Чумаки на відпочинку»; М. Михайлошина «Садок вишневий коло хати».	Є. Білоусов «Лесина пісня». О. Дерманський «Дитинство без олівців» (про Волта Діснея)). О. Луцевська «Таємниці натураліста. Дитинство Чарльза Дарвіна». О. та Н. Шевченки «Король Фредді (Про Фредді Мерк'юрі)». О. Гаврош «Останній в'язень. (Дитинство Адальберта
50.		ГР-2	Інтереси, прагнення, характер, вчинки майбутнього поета в зображенні О. Іваненко.			
51.		ГР-1	Розповідь про письменницю. Історико-біографічні твори в творчій спадщині О. Іваненко			
52.		ГР-2	Марина Павленко. «Янголи для Павлуся Тичини» (Із книги «Райдуга в решеті.»).		Образотворче мистецтво – ілюстрації до книги «Райдуга в решеті. Про Павла Тичину, Надію Суровцову, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ірину Жиленко» (художниця – М. Павленко).	О. та Н. Шевченки «Король Фредді (Про Фредді Мерк'юрі)». О. Гаврош «Останній в'язень. (Дитинство Адальберта
53.		ГР-4	Становлення головного героя в процесі дорослішання.			
54.		ГР-4	Характеристика образів персонажів твору.			

55.		ГР-2	Урок позакласного читання.			Ерделі)». І. Костюченко Серія «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей».
56.		ГР-3	Урок розвитку мовлення (письмово).			
ГУМОР І САТИРА						
57.		ГР-2	Остап Вишня. «Перший диктант». Тонкий ліризм і гумористичне зображення дитинства.	Усмішка.	Образотворче мистецтво – ілюстрації до усмішки «Перший диктант» (художник – В. Боковня); анімація – мультфільм «Парасолька на полюванні» (режисер – Т. Павленко), мультфільм «Зенітка» (режисер – І. Гурвич).	П. Глазовий «Кухлик», «Найважча роль». Б. Комар «Диваки». О. Черногуз «Веселі поради», «Як вибрати ім'я».
58.		ГР-1	Особливості жанру усмішки.			
59.		ГР-1	Автобіографізм гумористичних творів. Замальовка життєвого шляху письменника.			
60.		ГР-2	Олександр Виженко. «Небилиця», «Велике Цабе». Доброзичлива іронія в гуморесці про сучасне життя. Розповідь про письменника.	Небилиця, гумореска.	Образотворче мистецтво – А. Майорова «Від Ніжина до Львова».	
61.		ГР-2	Іван Андрусяк. «28 днів із життя Бурундука» (скорочено). Захопливі шкільні пригоди Івася Бондарука.	Психологічна гумористична повість.	Образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «28 днів із життя Бурундука» (художниця – Г. Осадко); М. Рудська «Портрет Івана Андрусяка».	
62.		ГР-4	Тема дорослішання в повісті: досвід самостійного мислення, прийняття власних рішень, відповідальності за їхні наслідки.			
63.		ГР-4	Морально-етична проблематика: повість про самопізнання та вибір справжніх цінностей. Риси гумору.			
64.		ГР-1	Засоби змалювання фантастичного.			

65.		ГР-1	Казкові мотиви у сучасному сюжеті. Коротко про письменника.			
66.		ГР-2	Урок позакласного читання.			
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ						
67.		ГР-1 ГР-2	Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/учительки). <i>Діагностувальна робота за I групою навчальних результатів.</i>		Твори мистецтва рідного краю.	
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК						
68.		ГР-2	Художні твори сучасної української літератури (за вибором учителя/учительки та учнів/учениць). <i>Діагностувальна робота за II групою навчальних результатів.</i>		Твори сучасного українського мистецтва.	
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО						
69.		ГР-3 ГР-4	Узагальнення та систематизація вивченого. <i>Діагностувальна робота за III та IV групами навчальних результатів.</i>	Повторення вивчених теоретико-літературних понять.		
70.		ГР-3	Підсумковий урок. Презентація творчих проєктів.			